

Salgótarján és Vidéke.

Szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — A Polgári Kör hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10.— A Polgári Kör tagjai és tanítók részére:
Fél évre . . . 5.— Egész évre . . . 6.—
Negyed évre . . . 2.50 Fél évre . . . 3.—
Egyes szám ára 20 fill. Negyedévre . . . 1.50

Felelős szerkesztő:

Dr. CZIGLER JAKAB.

Minden a lap szellemi részét illető közleménynek valamint hirdetésnek és előfizetésnek a „Salgótarján és Vidéke” szerkesztőségéhez, vagy a Borez nyomdába intézendők.

Művelődés.

Amidőn lapunkat megindítottuk, egyik legfőbb programmpontunk az volt, hogy minden lehető elkövetünk arra nézve, hogy a művelődésnek, az előrehaladásnak segítségére legyünk, vagy pedig, mint a köz szolgálatára önzetlenül hivatott közeg, magunk is megindítunk tőlünk telhetőleg mozgalmakat, amelyek a művelődés érdekében állanak.

Nézzük csak meg, hogy történt-e ez irányban valami? Történt-e oly mozgalom, amely kizárólag minden helyi, minden politikai vonatkozástól mentesen tisztán a művelődést szolgálta? Valljuk meg az igazat minden szegyenkezés nélkül, hogy nem. Szegyenkeznünk sem kell ezért, mert bizony eddig nem igen értünk rá, a sok herce-burca, lokális mizériák — amelyek most is megvannak, — és tudja Isten, hogy mi minden miatt, hogy előálljunk egy tisztán a művelődést előmozdítani célzó javaslattal. De most egy kissé csendesebb az idő, lecsillapodtak a kedélyek, talán ebben a szélcsendben nyitott fűlekre találunk.

Művelődésről beszélünk, nézzük hát meg, hogy hogyan állunk itt Tarjánban általános műveltség tekintetében? Kiemelem azt, hogy általános műveltség, mert

nem elég az nekünk, hogy van művelődési középiskolánk, amidőn a község lakosainak 1/4 része munkás, akik életük legnagyobb részét nehéz munka mellett töltik el és így természetesen nincs alkalmuk arra, hogy maguk-maguktól művelődjenek és az ő eszközeik nem elégségesek e célra. Mert a vasgyáriknak és a bányakölni-aiaknak van ugyan könyvtárak, tartanak színelőadásokat, amelyek mind a művelődést előmozdítani hivatottak. Ezek azonban a művelődésre törekvésnek csak embriói és mint ilyenek teljesen célra nem vezethetnek. Nem vezethetnek pedig azért, mert arra nem oktatja őket senki, hogy tulajdonképpen miért is olvassanak, miért is törekedjenek legalább a műveltség alap-elemeit megszerezni és ha akarának is valami ily irányút tenni, hogyan cselekedjék azt. De mondom, hogy ezek még aránylag jó helyzetben vannak, de hol vannak a többiek, akik szintén munkások, de még ilyen helyzetben sincsenek, és a kiknek szintén nem volna szabad abszolút tudatlanoknak lenni.

Az a mondás pedig, hogy legjobb a munkásnak semmit sem tudni, már régen elavult. Elavult, mert ez a mondás a legnagyobb hazugságot tartalmazza és mert egyesek ezzel a mondással nagyon is visszaéltek. Ezzel ellenkezően tehát szükséges a munkást nekünk felvilágosítani, addig, amíg nem késő, amíg mások meg

nem előznek és olyan szempontból nem világosítják fel a munkásságot, amely szempont nekünk, polgári társadalomnak, kárunkra lesz, és amely szempontból felvilágosítás nekünk még sok bajt szerezhet. Különben is Istennek tetsző dolgot cselekszik az, aki a tudatlannal megosztja az ő tudományát és nem hagy senkit a butaság sötétjében elveszni.

Szervezzük meg e célból nálunk is, az országszerre felállított munkásakadémiák mintájára, a tarjáni munkásakadémiát. Az oktatáshoz szükséges minden eszköz meg van most már nálunk: Van tanáraink, tanítóink, papjaink, ügyvédek, orvosaink, mérnökeink, sőt ami eddig minden ilyen dolgot már csirájában elfojtott: a hely kérdése, az ujonnan épülő állami-polgári iskolával az is meg volna oldva. Öszre felépül a polgári iskola, melynek díszterme szinte hivatva lesz, hogy az érdeklődők esetleges tömegét magába fogadja. És azt hiszem, hogy a calluszminiszter erre a célra, nemcsak hogy átengedi a termet, hanem még évi segílyt is fog adni, amint ezt eddig másutt is megtette. Mert az is belátja, miként minden gondolkodó ember, hogy erre szükség van. Fel kell ezt a nagyon sok tekintetlen tudatlan elemet világosítani legelőször öt legközelebről érdeklő dolgokról. Vagy nem volna-e üdvös mai napság, amidőn művelt egyetemi hallgatók 75—

TÁRCZA.

Az ideál.

— Erdődi Mihály. —

— Pardon.
— Ugyan kérem . . .
— Mondom, nem akartam ezzel semmi tapintatosságot elkövetni.
— De kérem . . .
— Mert csak most utólag ötlött az eszembe, hogy maga tulajdonképpen a nagybátyja ennek a Kornainak. Sokszor csinálók ilyen baklövést. Azonban nem hiszem, hogy olyasmit mondtam volna . . .
— Csekélység fiám. Kár a mentegőzésért. Különben is én szeretem az őszinte embereket.
— Ami azt illeti . . .
— Mert maga most őszinte volt. Megfelejtkezett a rokoni kötelekről, mely engem Kornaihoz fűz és minden tartózkodás nélkül közölte velem azt a hatást, amit magában az unokaöcsem eljegyzése keltett. Szóval maga nincs elragadtatva a menyasszonytól és feltételezi, hogy Kornai gusztusa nem lehet valami elsőrangú. Ez az egész. Ugyan mi az őrdögöt lehetne ezen haragudni?
— Csak azt mondom . . .
— Ne mondjon semmit. Amit most mondans, az egyáltalán csak tapintatosságot mutat annak az életem, amit előbbi kijelentésével unokaöcsem izlése ellen irányozott.

— Azt ugy értettem . . .
— Ne kerteljünk fiám. Az elébb kiejtett szó soh'se győzheti le az utána következőt. Erre a tapasztalatra, a maga 25 éves kora dacára is már megjöhethet volna. Maga Kornai menyasszonyát egyszerűen a csunya jelezével látta el és kifejezést adott ama észrevételének, miszerint a vőlegény összehasonlíthatatlanul szebb a Micikéül. Mert Micike egy sápadt, vézna lány, aki magában a legnagyobb megerőteltéssel sem tudna érzéki impressziókat támasztani.
— Nem éppen ezekkel a szavakkal mondtam . . .
— Meg kell engednie, hogy most én használjak egy kicsit erősebb kifejezést. Nem mintha revanche-ot bújtanék venni a maga előbbi nyilatkozatáért. Eszembe sincs. De mert lélektanilag alapon akarom bebizonyítani, miszerint unokaöcsem izlése nem támadható meg abban, amiért a közbömbös szemlélet előtt menyasszonya a jelentéktelen, sőt csak nő benyomását kelti.
— Hiszen . . .
— Igen barátom, én pszichológiailag akarom megérlelni önben azt a meggyőződést, amit magam is táplálok unokaöcsem eljárásával szemben. Hát hogy is vagyunk? Micike ugy-e bár egy szürke nő, akin keresztül szoktunk nézni, ha a korzon véletlenül megjelen. Azonban unokaöcsem, a Kornai egy Apollóba oltott elegancia, akiben még férfi szemle gyönyörűséget talál.
— Ugy van . . .
— És nagy a csodálkozás, ugy-e ked-

ves barátom, hogy ez az óriási különbség egymásra talál. Szóval ut fejebe, hogy ezek mint férfi és feleség elválaszthatatlan szövet-ségre léptek. Honnan ez a megalkuvás, mely ezt a megtestesült férfszepséget abhoz a behuzott vállu lánykához köti? Az érdek bogozta tán őket össze? De hiszen a lányka hozománya sincs. Minek kellett hát itt közrejátsszani, hogy ez a férfi, ki a világ leg-szebb asszonyát is megkaphatta volna, egy igénytelen leányt választott mégis élettársul?
— Sejttem már . . .
— Semmit se sejt. Mert az a viszony, mely unokaöcsemét Micikéhez kötötte, fölötte áll minden maguk által elképzelhető szerelmeskedésnek. Maguk, örökölt ösztöneikkel kizárólag a terhet akarják a nőknél és így a másik nemmel való ismerkedésük csak a testrevágás ingere köti meg, míg csak a megúnás hamar kopogtató érzése szét nem bontja. Unokaöcsem azonban felülkérült ezen az olcsó érzelmeskedésen és a lelki megértés örök életre kamatozó színvonalára emelkedett. Ó Micikében először a lelket látta meg. Azt a művészeleg finom agyigazgató lelket, ami csak az életet komolyan vevő férfiaknak imponál. Micike egy intelligens és önállóan gondolkodó leány szellemi készségével hódította meg Kornait, akit már nem igazított annyira a testné, hogy Micike finom elkelő lelket nem vette volna észre. Eleinte csak gondolatokat cseréltek ki, minden mindentől elszűntek a testük, hangulataik egymásba fonódtak, ugyanazon melegség bujkált a mellök alatt, anélkül, hogy ezt a lobogó tűrd

80%-anemi bajos, a munkásságot, amelyről csak rosszabbak lehetnek-e tekintetben a viszonyok, a nemi bajokról, az azokkal összefüggő dolgokról egy-két előadás, felolvasás keretében felvilágosítani. Majd máskor ipari, technikai, irodalmi dolgokról lehetne tartani népszerű felolvasást olyan egyéneknek, akik természetesen ehhez értenek, és akik hála Istennek bőven vannak nálunk. És az a munkás belátná, hogy itt csak az ő javáról van szó, csak az ő érdekében történik az egész mozgalom, kész örömmel menne ezekre az előadásokra. De az említettek csak nagyon parányi részét teszik annak a hatalmas anyagnak, amelyet a heti, vagy esetleg két heti előadások keretében elő lehetne adni. Nem foghatná aztán reánk senki, hogy szánt-zándékkal nem oktattuk a munkásságot, hogy sokkal butábbak legyenek és azt lehessen velük tenni, ami nekünk tetszik. Kevesebben vesztenék el kártyán az egész keresményüket, kevesebb dülöngő emberben gyönyörködhetnénk az utcán és kevesebb mosdatlan beszéd miatt kellene fő-utcánkon sétálva pirolnunk.

Egyszóval sok minden előnye volna az intézménynek, nemcsak a munkáságra, hanem mindenki másra is. Hogy az összes előnyöket, az összes indító okokat felsoroljam, arra e kis cikk kerete nagyon szűk. De most abban a reményben teszem le a tollat, hogy ezután minden művelt, a művelődést a lelken viselő egyén legalább olyan kövecskét hoz tollával, vagy eszméivel a létesítendő intézmény alapjához, hogy csakhamar a homlokzaton ragyogjon a büszke felírás: SALGÓTARJÁNI NÉPAKADÉMIA. **Szl.**

Farsangi tanulságok.

(Bóji hangulatok.)

II.

Tudja az ördög mi az oka, de tény hogy Tarjánban majd minden második ember veleszületett társadalmi baja van örökösön panaszkodnak nálunk a társadal-

érzékiségtől kérték volna kölcsön. Csodálkozik ezen? Pedig ez így van. A kultúremler lelki közeledése volt ez a kapocs, mely két, testileg oly különböző, de lelkileg rokon embert a szétválászatatlanság örök erejével egymáshoz fűzte.

— Ez mind szép, amit ön most elmondott nekem, de hát köztük csupán lelki vonzódás állt fenn, mért léptek a testi jogokat kívánó házasság kötelékébe?

— Ezt is meg fogom magyarázni. Most téved, ha azt hiszi, hogy unokaöccsében a maguk értelmében vett szerelmi ösztön hiányzik. Meg van benne, csak hogy uralkodni tud felette. Az emberben sohse látszik az, amin uralkodni tud. Kornai megrendszabályozni tudta vérét és mindig zsúpon kívül hagyta, mikor lelki közelédest öhajtott a leánnyal. Kornai a testet is értékelte Miciben. Csak hogy az ő szemében ideálisabban tűnik fel, mint például a maga szemében, aki a leányt még nem ismeri. Nagy poéták, kik az örök ideákról zengtek jambusokat, a történelem szerint közülök sokan csunya nőt szerettek. Mert, tudja kedves barátom sohse az a fontos, hogy milyen külövel rendelkezik az, akit mi férfiak kiszemelünk, hanem a lényeges csak az, hogy az a nő belőlünk milyen impressziót képes kiváltani. Ez az én unokaöccsém esete is. Remélem ezzel teljesen megváltoztattam róla alkotott véleményét.

— Kérem, megvallom, magam is erre gondoltam, csak hogy...

— Most már ezután igazán feleslegesen kívágnia magát. Jön ma este a kaszinóba?

munkra, egy nagy csomó zordon színekben látja a világot, a másik másik már kompakt társadalmat fedez fel e hazában.

En nem keresem kinek van igaza, lehet, hogy azoknak, kik zordon színűnek látják a világot, mert elvégre az „acélgári ötven kalikos” még nem képez társadalmat, különben is az, hogy a papájával, mamájával meg a testvéreivel kompaktan áll valaki, az még nem társadalmi élet, mert az, hogy akad néhány puszpajzás ott, ahol 14000 ember lakik, azt tényleg nem társadalmi életnyilvánulásnak tekinteni. De azért lehet, hogy a kalikos társadalomé a babér! Mondom én nem foglalkozom vele, mert egyrészt nagyon jó gyomor kell hozzá, másrészt meg nem értek a rébuszokhoz. Már pedig, aki itt tisztán akar látni annak egy bennszülött rébusz talemtnak kell lenni egy leleményes-élesen megfigyelő, helyesen következtető, minden kicsiséget kellően értékelni tudó és mindenek felett jó gyomrú Serlok Holmesnek kell lenni. Annak ép olyan otthonosnak kell lenni csirkepiacra, mint a járásbírósnál, annak ép úgy kell ismerni a pletyka mestereket a kihordokat, a zsúrozókat, a háttérben büjkálókat, a sugdosókat, mint a saját tenyerét. Nagyon kitanult embernek kell lenni annak, aki itt tisztán akar látni, hát még annak aki segíteni akar!

Kéthetes öszejevetel, táncmultságok, kabarék, egyesületek nem segíthetnek ott, ahol a társadalmat évtizedes szemet zárja el a külvilágtól, amely szemet-lepel alól csak a csirkepiacra elcsattanó nyaklevesek, lejátszóó összeröffenések, sűrűn ismétlődő pletykák és nyelvelések, no meg néhány farsangi ricsaj jut a messziről szemlélő elő. Ugyan mi segíthet olyan embereknél, akiknél a társadalmi élet aszerint alakul ki, hogy kicsoda kinél vásárol, kicsoda kinek juttat valami hasznót? Nagyon bajos dolog ezeket így kikurálni! Hanem férfi-estélyek, szemem szedett rondaságok már képesek összehozni a „züllött” társadalmat; egy kis dísznőség már azt hiszem — biztos remédia! Így volt ez a héten is, nagy sugdolódzás, titkos plakátki-hordás mellett szörnyű buzgósággal gyűltek a falu „férfi”-jei, soha sem látott alakok dugták össze fejüket, hogy a „finom gyümölcsöt” élvezzék.

Igy farsang idején mégis emberségesebb képet vesz a mi társadalmunk, ilyenkor talán a rongyváros, talán a jótékonyág égése alatt mégis összejönnek a családok, ilyenkor mégis szeretik egymást, barátságosak egymáshoz, mintha nem is tudnának haragudni és bizony a boldog idegen — azért boldog, mert idegen — egy kedves társaságnak gondolja ez alapon egész Tarját.

Pedig de nagyon téved, aki ezt hiszi! Hiszen a régi kenyéririgység, még ilyenkor is meg van, csak hogy ilyenkor ünneplőbe bujtatják, mérsékelik, az úri gőg, a „hogy jönnek ők mi hozzánk” érzés még most is él, csak hogy ilyenkor dívat a leereszkedés.

Tessék csak elmékedni egy kicsit a leült farsang felett, csak egy kicsit és már is sokra jut az ember. Már is megfelelő arra, hogy miért volt a farsang legsikerültebb mulatsága az iparos bál és hogy miért voltak ott az iparos bálon azok, akik a József asztaltársaság mulatságán nem voltak jelen. Nem azért, mert nem hozzánk való mulatság volt jelen — hiszen mind a kettőny volt; az egyiket mégis ott voltak — hanem azért, mert nem telik erre az arra is — hiszen nálunk minden ilyenmire telik — hanem mert az iparos bálon ezek a leereszke-

dőt adhatták, oda úgy mentek el, hogy „no elmegyek az iparosok báljára”, a József asztaltársaság mulatságán ellenben már nem ereszkedhettek le, ott már ő hozzájuk kellett volna leereszkedni.

No de talán akaratlanul is nagyon belemásztam a kérdésbe, akaratlanul is talán talán túlságosan vettem igénybe az olvasó közönség türelmét. Épen ezért nem folytatom, pedig nagyon érdekes eredményre jutna az ember, ha azt vizsgálná, hogy milyen fogalmat csináltak a farsangban a „38 korcsárosok”, igen érdekes volna azt vizsgálni, hogy kik pezzgőztek és puszszokdottak a cigánnyal, kik szokták a legnagyobb lármát csapni a multságok utáni „ivászat” alkalmával, melyik „társadalmi oszlopok” makoztak, ferbliztek a szezonban.

No de hagyjuk ezt, hisz száz szónak is az a vége: „valami nagyon büzlük — nem Dániában — de Salgótarjánban!

Myo.

IV. Levél.

Modern leány.

A modern leánytól elvárjuk, hogy művelje Istentől nyert tehetségét, hogy képezze magát körülményeihez képest, hogy minden időt és alkalmat felhasználjon, ami módot nyújt neki ismeretek szerzésére.

Az életben minden tudását érvényesítheti. Mentől többet tanul, annál nagyobb lesz látóköre, annál inkább megérti az élet volta-képeni célját. Aki lelkének gazdaságában találja fel gyönyörűségét, az nem keres féltelen vággyal aranyat, gyémántot, sejmet.

Az mese, hogy a tanult nő nem érti a főzi munkákat! Sőt sokkal ügyesebben és főleg tudatosabban végzi azokat. S ha egyik, másik gyakorlatilag — szorgos tanulmányai miatt — el nem sajátította a főzést, sütést, stb. Bizonyára, ha arra kerül a sor, hamarosan megtanulja, hiszen elméletileg már tudja mindazt, amit a tudatlan nő, csak sok-sok évi gyakorlat után vesz észre.

Mindazonáltal nagy tudás nélkül is lehet valaki modern. Legyen csak természetes esze, józan ítélő képessége, helyes világnézete. Értse meg a kor fejlődését, haladását. Mert a nőnek, ha nem is hivatása a fejlődés harcában résztvenni, illő, hogy legalább távolról nézve megértse a történeteket.

Legtöbb leányra az örök hivatás vár, az hogy, feleség és anya legyen.

A testedzésnek tehát nagy fontossága van a leányiskolákban. Ideje, hogy utánozzuk a görögöket, s erős, edzett leányokat neveljünk. Amle hányzorg megdönti iparkodásunkat, a lányok hiúsága! Csodálatos, hogy olyan nagyon rajonganak a karcuságért! Aki már kissé molett, képes soványító kúrát tartani, s a legmodernebb kintő eszközt, a fűzöt alkalmazni. Ha tudnák ezek, milyen csunya az összehérselt nő, ha tudnák mennyit ártnak maguknak, különösen a serdülő korukban, mikor egyenesen a fejlődést akadályozzák meg, legalább otthon és munka közben nem préselnék össze derekukat.

Testedzésre igen alkalmasak a házi munkák, séta, hosszabb gyaloglások, éneklés főleg szabadban, korcsolyázás, úszás stb. ki-kitebelsége szerint válogathat. Ős munkát mozgással váltják fel s nehéz munka után kellő pihenést tartanak.

Da nincs károsabb testre, lélekre nére egyaránt, a télenégnél. A nőnek mindig kell foglalkozást találnia. Hisz annyit mindent

kell tanulnia, hogy az életben megállhassa helyét és ha valamely hivatalt, vagy munkakört tölt be, akkor meg éppen nem juthat ideje benyúlásra.

Nagyon helyes, ha a leányok olvasnak, de nem szabad ám napszámba könyvet bujniok! Ez az egészségnek is árt. Különösen gondold kell az olvasmányokat megválogatni. Itt is az egyéniség legyen irányadó — mert hisz némelyek az elbeszéléseket, novellákat, regényeket szeretik, mások a költeményeket, vannak, akik a remekművek eszmévilágába fel tudnak emelkedni s abban elmélyedni. Jó mindenből felváltva olvasni, keveset, de azt a keveset, hogy úgy mondjam, megemésztetni, magunkévá tenni. Sok regényt nem ajánlok, inkább néha egy utleirást, amit ismeretkörünket szélesíti. Az újabb művek mellett hazánk halhatatlan íróiról el ne feledkezzünk! Anynyi a remekmű, hogy sem időnk, sem kedvünk nem lehet pornografikus dolgok olvasására.

Nagyon ajánlatos a leányoknak nevelési műveket olvasni. Hisz ők — kik hivatva vannak anyákká lenni, — lesznek első nevelői gyermekeiknek. Igen a modern leány nem álszenteskedik s szorgalmasan tanulmányozza a gyermeknevelést, mert az nem a bölcsönél kezdődik, hanem a leendő anyának már előre önmagát kell nevelnie edzenie leendő gyermeke érdekében.

Jó ha a betegápolást lehetőleg gyakorlatilag elsajátítják. Legalkalmasabb e célból valamely kórházban önkéntes ápolónőnek jelentkezni. Budapestben vannak is tanfolyamok félénként.

Igy képzelem el a modern leányt. Bármit tanult, bármily munkakört töltött be, de megmaradt nőnek. Tudása nem kérdésre okossága nem uralkodásra, világnézete nem a közügyekben való feltétlen részvételre való, hanem arra, hogy mind azt amit tanult, a mellett, hogy maga is gyönyörűségét találta benne; családjának is hasznára tudja fordítani.

Alóm.

Egy önzetlen dísznó.

(Interjú.)

A minap értesültem arról, hogy Csolán Bertti hazánkba le szándékozik ölni azt a gyönyörű 150 kilós dísznót, amit az őszön vett. Tekintve azt az általános közkedveltséget, aminek ömnenenciája örvend, tekintve továbbá azt a jelentős szerepet, amit dísznóink a közéletben játszanak, elhatároztam, hogy meginterjúvolom őt. A hozzáférhetőséghez semmi riporteri bravuristikki sem kellett, mert csak séta közben kellett meglesnem és megszólítanom.

Igy csiptem meg őt e héten.

Én: Bocsnát, hogy az úton alkalmatlankodom, de az „S. V.” kiküldött tudósítója vagyok.

Ó: Kérem, örvendek. Miben lehetnék szolgálatajára?

Én: Csekélység az egész. Hallottam, hogy Dísznóságod elhagyja községünket és Jobblétre szándékozik költözni, szeretném ez alkalommal lefesteni igazán érdeklődő községünknek azt a hangulatot, melyben Dísznóságod körünkből távozik.

Ó: Hja úgy! Nagyon szívesen! Irja meg kérem, hogy nagyon nehezemre esik a válás. Nem az a sok kelbészt, szelonnát, burkát sajnálom, amit távozásommal itt hagyok, hanem azt a kényelmes életet, amit csak itt. Tarjában találhat meg ilyen magamfajta magázó dísznó.

Én: Ebben igazam van!

Ó: De mennyire igazam van! Tudja én már sok világot bejártam, de olyan jól, olyan otthonosan sehol sem éreztem magamat, mint az önkök körében, annyira, hogy szinte túlzás nélkül mondhatom, hogy egész Tarján egy jó, moslékos dísznó!

Én: De kérem legyen tekintettel, hogy ez az én szülőfalum!

Ó: Bocsnáson meg, nem akartam megbántani, de érzékenység ide, érzékenység oda, nekem most is igazam van! Itt kérem, nem joggal mondom én ezt egy olyan városra, ahol a dísznók az urakkal együtt korzóznak, ahol az utcákon állandóan terített asztal, a fürdőszévezonban pedig kitűnő fürdők állnak a dísznók rendelkezésére, ahol a dísznók külön társadalmi életet élnek mint a gazdáik, mert kétszer naponként társas összejöveteleket, hangversenyeket rendeznek.

Én: Fájdalom önnök mégis igazam van!

Ó: Hígyje meg, már mi magunk resteljük ezeket az állapotokat! De mi nem segíthetünk a bajon! Mi nagyon szívesen átengedjük az iszapfürdőket, használják ők, mi nagyon szívesen lemondunk a „terített asztalokról”, fogyasszák el ők az utca moslékját, de mi csak nem lehetünk rendesebbek a gazdáinknál?

Én: Hogy őszinte legyek az itt a baj, hogy bár maguk is elég dísznók, de a tarjáni polgárok még maguknál is nagyobb...

Ó: Nekem mondja? Hanem Isten velem! Sietek a közjegyzőhöz végrendekezni!

Én: Isten velem!

(Sajnos mindjárt kezét is fogtuk, mert hiszen én tarjáni polgár vagyok, ő meg tarjáni dísznó.) Gr.

Hirek.

Eljegyzés. Klein Oszkár Budapestről február hó 28-án eljegyezte Földiák Bertuskát, Földiák Lipót helybeli kereskedő leányát.

Esküvő. Lámer Gyula, helybeli kerékgyártó leányát Ilonkát február hó 21-én Herczeg Pál budapesti kerékgyártó a helybeli róm. kath. templomban oltárhoz vezette.

Hangverseny. A márcsiu 6-án tartandó diák-hangverseny utolsó számában szerepváltozás állott be, amennyiben Jakob szerepét nem Gálusz Ferencz III. oszt. növendék, hanem Cirbesz István IV. oszt. növendék látja el. Egyébként a hangversenyre szóló jegyek nagyrészen eladattak.

Iskolai hírek. Vármegyénk derék tanfelügyelője a múlt héten községünkben időzött s különösen a bányatársulati és az acélgyári iskolákat látogatta, mindenütt teljes megelégedését nyilvánította. Tanfelügyelőnk már több ízben tanulelet adta községünk iránti szeretetének, mit eltekintve a szép eredményektől, melyeket működésének köszönhetünk, gyakori örömteljes íttelje eléggé bizonyít. E helyütt említjük, hogy községünk ösztantestülete múlt hó 25-én ünnepelte tanfelügyelőnk névnapját a leltető leg egyszerűbben, de a legbensőbb és a legigazabb érzéssel.

A községi előjáróság szíves figyelmébe ajánljuk, miszerint ugyan is kivánatos volna egy keves gondot fordítani a járdák és az átjárók rendbentartására. A járdák ezen átmeneti időben oly lucosok és piszkosok, hogy az embernek az élete forog kockán, ha az utcára teszi lábát. Alkalmunk volt megfigyelni, hogy a Kainer korcama és a Rakospatika között levő fahíd átjáróján egy óraon belül négy ember esett el s szerencsére egyéb baj nem történt, mint az, hogy ruházata hasznavehetetlenné vált. A föld ugyanis vékony sárteleggel van borítva, miatta pedig a 30-40 cm. vastagságú síkos jég, mit a mit sem kejtő járó-kelőknek eszébe jutott kikerülni. Tőssék tehát arra ügyelni, hogy a jég minél előbb eltávolíttassék, a sár pedig különösen

az átjárók előtt nehányszor napjában kotortassék. Ne várjuk be egyes szerencsétlenségek bekövetkezését, mert akkor már késő lenne.

Közgyűlés. A Salgótarjáni Takarékpénztár r. t. 1909. febr. 26-án megtartott közgyűlésén újólag megválasztattak igazgatósági taggá: Herczog Gyula, Hankus Imre és Szalay István, felügyelőbizottsági taggá pedig dr. Kovács Jenő úgyvéd választottat.

Rendőreink és a dzsiu-dzsiacu. Hát-döngető jelenetek voltak tanu farsang hét-főjén a főutca járó-kelői. Valamelyik túlagosan befarsangolt atyafi valahogy összeszordult a helybeli rend egyik őrével, lassította, vagy talán meg is ütötte ő „szent és sértetelenségét”, annyi azonban tény, hogy csufosan elbántak vele, a derék bajtársak, Vlomidir mester dicső tanítványai, hármán is neki estek és alaposan megduszították. Azt hiszük, helyén való felelteni ez alkalommal, hogy rendőrlégények sohasem alkalhatnak rögtön ítélő bíróságá, no meg hogy tán a humanizmus is valami.

A helybeli ipartestületnek f. évi febr. hó 13-án séta hangversenyenl egybekötött táncmulatsága alkalmával részint felléltetéseikkel, részint belépő és tisztelet jegyeik megváltása által testületünket a következők voltak szívesek erkölcsi és anyagi tekintetben részeltetni és pedi: Salgótarján nagyközség, mint erkölcsi testület, Jónás Antal, Gerő Nándor, Móden és Breyner Budapest, Sonnenschein Károly 10 kor., Dr. Kovács Jenő, Weisz M. Dávid, Dr. Löwinger Rezső, Eckstein Jakab 8 kor., Friedler Armin, Simon Miksa Budapest, Rösenberg Barna, Dr. Bellák Gyula, Weinberger Soma, Dr. Frank Dezső, Paraszty Gusztav 6 kor., Pap János, Hankus Imre, Szalay Mór Budapest, Bodó János, Beer és Rösenberg Bpest, Timinszky Antal, Rakos Gyula, Dr. Cigler Jakab, Szalay István, Dr. Pollatsek Armin, Szalay József, Bóth József, Kohn Lipót szesz nagykereskedő 6 kor., Schwarz Lajos, Weisz és Teicher Budapest, Kohn Lipót fakereskedő, Kúrcsinka Antal, Benicz László és Lajos, Dr. Winter Simon, Lámer Gyula, Polk Ferenc, Schneller József, Cirbesz Samu, Messinger H. és fia Budapest, Kis Gyula 4 kor., Hoffmann Aladár, Kovács Márton, Koritkó János, Egry Gyula, Agoston István, Kádár Péter, Simon Jenő, Kainkó Mór, Tisch Gyula, Lówy Izidor 3 kor., Benkő Pál, Fridrich Gyula, Kriethner Jakab Béca, Szikszay János, Buchwalder Zsigmond, Dókupil Vilmos, Káhn Minály, Kohn Mór, Patay István, özv. Groszberger Barnáné, Pollatsek Vilmos, Holub József, Baumann Adolf, Ursutz József, Sipos Ferenc, Herczog Gyula, Gábrriel Antal, Auerhammer János, Groszberger József, Gruber Ferenc, Ratkovszky Pál, Hricsovszky András, Mikler Samu, Dr. Erdődy Kálmán 2 kor., Kemény Samu, Rusnyák József, Pap Sandor, Grosz Márton, Thill József, Facouay Pál Losoncz, Groszberger Jenő, Uj István, Keszler Berci, Gittlár József Grün Gábor, Treilay Gusztav, Klein Márk, Kamogyay Andrasné, Hochauer Karoly, Fehér Gyula, özv. Farkas Karolyné, Hortobágyi Karoly, Friedmann József, Paia János, Rösenberg Ignac óras, Keresztényi Ódon, Bicskey Miksa, Szaniszló Samu, Laufer Gábor, Simon István, Bicskey Andor, Oláh István, Weisz József, Szántó Sandor, Krátschmar József, Guttmann Matyas, Galbacs István, Haás J. Armin, Gondor Zsigmond, Weisz Herman, Csics Antal, ifju Kohn Mór, ifju Schuyler Ferenc, Sonnenschein Sandor, és Borbas József 1 koronával. A salgótarjáni önkéntes tűzoltó-egyet parancsnoksága pedig 20 koronát küldött testületi mulatságunk céljaira, mivel a tűzoltó egylete majdnem teljes egészében iparosok képezik. A nyilvánosság előtt történt jelen hírlapi nyugtázás alkalmából, mindazoknak, kik szívesek voltak testületi mulatságunkat személyes jelenlétük által megfizetni, azoknak pedig, kik közbejött elfoglaltságuknál fogva ugyan, de kénytelenek voltak távol maradni, azonban anyagi érdeklődésükkel testületünk iránt látható rokonszeresüknek mégis kifejezést adni szívesek voltak, legőszintebb köszönetet nyilvánítani az ipartestület előjárósága nevében Kovács József jegyző, Sinágel József elnök

MÁRCIUS 15-ÉN

THILL JÓZSEF

RÁKÓCZI

nagyvendéglőjében

ünnepélyes

társas vacsora.

Étlap:

Bélszín makarónival, vegyes szárnyas, pulyka, kappan, liba és malacpecsenye, hortobágyi turós csusza, giardinetto 1/2 liter rizlingbor, 1 üveg viz.

Az estélyen Bódi Rudi első zenekara fog játszani.

Előjegyezhetni Thill Józsefnél a vendglőben.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban.

KÖNYVKÖTÉSZETI

munkák

elegáns

kivitelben

készülnek

A BOROS NYOMDA

könyvkötészetében.

A filléres
könyvtár
összes
példányai
kaphatók
a BOROS
nyomdában.

ANGOL
ÜRI
SZABO.

Szép és divatos kifogás-
talan minőségű szövetek-
ből kívánatra többszöri
próbával készít öltönyöket
és téli kabátot, szaketti
és felöltőt, különlegessé-
geket prieszsz és lovaglő
nadrágot, valamint papi
reverenát.

LŐRINCZE ISTVÁN

SALGÓTARJÁN,
A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

ANGOL
ÜRI
SZABO.